

FALSES FÀBRQUES D'AIGUA

En un període de sequera com el que vivim l'administració s'escarrassa a dir per tots els mitjans que fa tot el que pot per estalviar aigua. Una de les mesures estrella adoptada els últims anys en aquest sentit, que els governants esgrimeixen amb orgull, és l'ús per regar d'aigua procedent de les depuradores. Qui sent parlar amb complaença els propietaris de camps de golf i determinats polítics de l'ús d'aquesta aigua podria arribar a pensar que les depuradores són una mena de fàbriques d'aigua. Que hi ha tres tipus d'aigua, l'aprofitable de primera categoria o natural, que és la que va pels rius i canals, la gastada, que va per les clavegueres, i la depurada, que seria una aigua aprofitable de segona categoria, una aigua que, si no hagués passat per la depuradora, no es podria aprofitar, una mena d'aigua fabricada. Realment, però, l'aigua que circula per rius i canals és, en gran part, aigua de depuradora i, afortunadament cada cop menys, aigua residual no depurada. La proporció d'aigua natural als rius catalans va disminuint a mesura que ens acostem a la seva desembocadura. En el cas del Llobregat, el seu cabal, just abans de sortir del Bages i entrar al Baix Llobregat, ha rebut ja les aportacions de 27 depuradores. Això que acabo de dir sembla una realitat òbvia, però sovint es parla com si no ho fos.

Es vol fer creure que utilitzar aigua provinent de les depuradores és una mesura d'estalvi d'aigua, quan, realment, és, en el millor dels casos, una mesura d'estalvi d'energia. El camp de golf de la Roqueta (Castellgalí) i els horts propers es podrien regar amb aigua del Cardener o amb aigua de la depuradora de Manresa, però, tant si es fes una cosa com si es fes l'altra, l'impacte d'aquest reg sobre el cabal del Llobregat allà on s'ajunta amb el Cardener seria igual de negatiu. També seria igual si reguessin amb aigua de xarxa potabilitzada, però, en aquest cas, regar hauria suposat una despesa energètica innecessària en potabilització. Algú podria pensar que el camp de golf és a tocar del Cardener i de la riera de Cornet i que, per tant, l'aigua amb què es rega l'herba retorna ràpidament al riu. Això és veritat, però tan sols en part. El que succeeix és que al voltant d'un 80% de l'aigua que s'escampa per la gespa s'evapora i el vapor d'aigua que genera tard o d'hora torna als rius en forma de pluja o neu, però pot fer-ho a qualsevol lloc de la Terra, no té perquè tornar forçosament a la conca del Llobregat. Les plantes són màquines d'evaporar aigua. Com més aigua escampem per regar, menys aigua tindrem als rius. L'impacte sobre el cabal del Llobregat a Sant Vicenç de Castellet que té l'ús domèstic de l'aigua que fa Manresa és mínim, perquè la major part de l'aigua que fem servir per rentar i per a la higiene personal no s'evapora, i retorna al riu, des d'on tornarà a ser captada. Té molt més impacte l'existència del dipòsit (mal anomenat llac) de l'Agulla, on també hi ha una gran evaporació. Minimitzar el consum d'aigua quan ens rentem les dents està molt bé, però, al Bages, és més una mesura d'estalvi d'energia que d'estalvi d'aigua. Seria una clara mesura d'estalvi si l'aigua del desguàs del lavabo se n'anés directament al mar, però no és el cas.

Florenci Vallès i Sala